

VERTIKÁLNE ZAHRADY

Rovnako ako zelené strechy i vegetačné fasády zohrávajú čoraz dôležitejšiu úlohu v urbanizovanom mestskom prostredí. Zlepšujú kvalitu vzduchu, znižujú spotrebu energie, zvyšujú biodiverzitu, zachytávajú jemné nečistoty a zvyšujú kvalitu bývania. Zelené fasády či ináč nazývané vertikálne záhrady sú synonymami inovatívneho spôsobu oživenia a ozelenenia zvislých povrchov.

V poslednom čase sa v médiách objavujú fotografie krásne zazelenených fasád, budov či zaujímavé vertikálne výsadby v interiéroch. Spravidla prezentujú nový pohľad na riešenie nedostatku plošnej zelene. Za jedného z otcov tejto myšlienky sa vo svete považuje uznávaný francúzsky vedec

Zelené steny dokážu oživiť fádne vertikálne plochy záhradných múrikov a posedení.

záhradný architekt
Ing. Zoltán Nagy
www.grandgarden.sk

Zaujímavo pôsobia ako kulisa vodných prvkov, ktorým dodajú hĺbku a prírodný rozmer.

a dizajnér Patrick Blanc. Myšlienka zelených fasád sa začala formovať v 80. rokoch minulého storočia a odvtedy nápad dozrel v prepracovaný systém hydroponicky pestovaných rastlín, zásobovaných automatickým závlahovým systémom.

Živé steny v záhradách

Dnes sa vertikálne výsadby z fasád budov a interiérov začínajú pomaly infiltrovať aj do priestorov súkromných záhrad. Oživením múrov či oplotení často dokážu vyriešiť problém s nedo-

statkom zelene. S tou však možno prísť do styku aj na stenách prístreškov alebo na konštrukciách, zakrývajúcich neželané pohľady. Zelené steny sa veľmi dobre kombinujú s vodnými prvkami i posedeniami, ktorým vytvárajú prírodnú kulisu. Hoci môžu mať napríklad

len výlučne estetický charakter (oživenie či zakrytie), niekoho môže osloviť naopak bylinková výsadba, ktorá popri estetickom stvárnení dokáže ponúknuť celý rad ingrediencií, vhodných na úpravu a dochutenie pokrmov. Isté je, že stena, upravená zelenou výsadbou,

dokáže zmeniť nepeknú či sterilnú plochu na zaujímavé, svieže miesto.

Technologické riešenie

Rôzne systémy modulárnych panelov sú konštrukčne nenáročné a ich

inštalácia je pomerne rýchla. Výsadbové panely sa vyrábajú z rôznych materiálov, ktoré umožňujú flexibilné dimenzovanie realizácie. Systém sa skladá z izolácie, nosnej konštrukcie, modulárnych panelov, pestovateľského média a závlahových rozvodov. Nosná

konštrukcia zelenej steny musí byť od-
sadená od steny, na ktorej je ukotvená.
Samozrejme, stena musí mať spoľah-
livú izoláciu proti vlhkosti. Závlahový
systém, zásobujúci rastliny živným
roztokom, môže byť polo alebo plne
automatický. Pod stenou umiestnená

nádrž zachytáva prebytočnú vodu, tá
sa potom čerpadlom pumpuje späť do
systému. Údržba takejto vegetačnej
steny spočíva v sezónnom reze rastlín,
hnojení, čistení závlahového systému
a v prípade potreby výmeny mŕtvych
alebo nežiaducich rastlín.

Výber druhov rastlín

Sortiment rastlín, ich farebné a vý-
tvarné zladenie by malo vychádzať
z individuálnych nárokov zákazníka,
ale aj z charakteru priestoru. Veľký
výber vhodných rastlín umožňuje
realizáciu čisto monokultúrnych ale-
bo bohatých, multidruhových stien.
Rastliny sa obvyčajne pestujú v hydro-
ponickom roztoku s minimálnym pou-
žitím zeminy. Sú vysádzané v hustom
spone, ktorý umožňuje ich rýchle
zahustenie a zakrytie podkladu. Pri
výbere rastlín pre zelenú stenu treba
pamätať na odlišné nároky každej
rastliny a taktiež na konečný vizuálny
efekt. Aby sa zachovala biodiverzita
a odolnosť vytvoreného ekosystému
proti chorobám, odporúča sa použiť
aspoň pätnásť druhov rastlín.
Popularita zelených stien rastie nie-
len vďaka ich estetickým charakteris-
tikám. V mestskom prostredí účinne
znižujú hluk z dopravy, rýchlosť vet-
ra či teplotné výkyvy počas dňa. Čis-
tia, vlhčia a ochladzujú vzduch, ktorý
dýchame, a tým prispievajú k nášmu
kvalitnejšiemu životu. ■■